

صاحبزادی احمد ناج الدین
و یعقوب کمال

آبونه بدلی

۵۰۰ مالاک عثمانیه ایچون
سنه لکی ۵۰ فروش
آئی آیلنی ۲۵ فروش

روسیه ایچون سنه لکی
۸ آئی آیلنی ۴ روبله
سائر مالاک اجنبیه
سنه لکی ۱۲ آئی آیلنی
۶ فرانقدر .

واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا . . .

تعلیم مسلمانان

و جملہ انما کم شعوبا و قبائل لتعارفوا

دینی سیاسی تاریخی فلسفی و احوال عالم اسلام مدبرہ باہت لفظاً و مجملہ
تاریخ تأسس ۳۲۸ موارد الہی

مدیر مسئول
عمان جودی

محل ادارہ :

استانبول : بایزید
چادر جیلردہ

اخطار مخصوص :
عالم اسلام و اسلامیہ
عائد مقالات و آثار
مع الممنونہ درج
اولنہ جقدر .

نسخہ می ۴۰ بارہ

پنجشنبہ

۱ ذی الحجہ ۱۳۲۸

عدد : ۲۵

۲۵ تشرین ثانی ۱۳۲۶ جلد ۲

قالبہ، اوپر یاریمی ہیچ برزمان نہ اولورسہ اولسون علم الہ شاد اولہماز . بوکون ملک متمدہ غریبہ مک (فکر فنی) دیکاری قاپایت . اوخاصہ شرفیاردہ موجود دکدر ، حتی بردلو اولہمیور . فنون نفیسہ ، تاومدہ . والحاصل ہرہانکی شعبہ معرفتدہ اولورسہ اولسون برصاحب دعامن یتیشہمیور . فقط اقوام سائرہ یتیشیر . فی الحقیقہ بونقصانمک بانایجہ . ربیبی اولارق ابتدائیدن عالیہ قدر حقیقی برتحصیلدن مہجور یتیزی صانیورز ، لکن والدہ لریمک ، دادیار . یتیزک . کوزیمزی آچار آجاز کوردیکمز ، کوندن کونہ ہفتہ . ہفتہ بیودکجہ ، عالمہ ادراک نامہ ایلک نخبہلری ایدندکجہ جان قولاغیلہ ایشستدیکمز ، دیکلہ دیکمز بتون او مریبہلری بزرگ حرمیت علمیلری عین نصیب سز لکمز برباعث عظیم دیکری کلیدر ؟ ایشتہ کوریبوررک (تربیہ طفل) (تربیہ نسوان) سز قابل دکل اولہمیور . اولحدہ (تربیہ نسوان) حیات اجتماعیہ مزیدہ بیوک ، حقیقی بر رول اجرا ایدیور . بو حقیقی بویلہجہ اوکرنکدنصکرہ تربیہ نسوان محی حقندہ یازیلان یازیارک نہ قدر دقتہ شایان ونہ قدردہ کرانہا اولہجقاری شہیدن وارستہ در ظن ایدرم .

شمدی کالم بحزمزہ :

نسوان وطن منحصر آ ایکی طبقہ آریلیر :
برنجی طبقہ . قسم ممتاز نسادر . . . طالع ، تصادف
اوناری صاحب ثروت عائلہلرہ منسوب ایتمش ، مریبہلرہ
معلمہلرہ بیومش وامکان دائرہ بندہ ایی تحصیل کورہ شارہ
فقط عیبی دکل اما . ایچرندن جہآ اورویانک معلوماتی
قادیناریلہ مقایسہ ایدیلہجک نسوان بر عرفانغز واردر . فقط
محدود در . . . ایکنجی طبقہ نساء نسوان سائرہرکہ بونار
دنیاک قید و بلیہ سندن خارجہ حقیقی ایشتمزلر ! علی
الا کثر قادینار ایچون تحصیل فائدہ سز برشی اولمق اوزرہ
تلقی ایتکدن چکنمزلر . اقضای امللری براو قادینی اولمقدن
عبارتدر . اونارک نقطہ نظریہ کورد محیط جہل ایچندہ براوقادینی
نام بر اسلام قادینی اولیلہ لایق بر مخلوقدر . بز ایسہ بشقہ بر محاکمہ
فکریدہ بولنیورز . معلومات و عرفان الیلہ پیراستہ براوقادینی
بیودہجکی اولادینک تربیہ ناماغیہ سنہ خام بر والدہ بولمقی .
ایشتمہ بتون امللرک محصلہ می بوندہ مذہبجور . . . تأسف

تدابیر تخطیہک لزومہ قرار ویرمشلر وقوت دخی آنلار
الدردر . طبیعی نہکی مظالم اجرا ایدرلرسہ ہب فہ مطابق
اولہجفی کیمسہدہ انکار ایدمزن انکار ایدہ جکرہ قارشیدہ
ادارہ عرفیہ مقروربارینی توتارار کوسرتارار . کیم نہ
دیہجک ؟ اصلاً وقطاً .

بالکز برشی وارکہ اوردہ عقل بر آرز متحیر اولیور
مجلس مبعوثاندہ شاهد ارارشی دوام ایتکدہ اولان بعض
مبارکار ، ملنک نظامنی تبلیغ مقامندہ رفقا لریسہ
مراجعت ایدہرک خصوصی صورتدہ مذاکرہ ایتک استلر ،
بونار بویلہ خانہارک قوردون آلتہ لری فلان آورپادہ بوقش
فلانمش دیہجک اولورلرسہ . آوروپا ہ اکال تحصیل ایتمش
شیق مبعوث بکلر بزم مبارک آدمہلرہ دیرلرمش : « یارسدہ
بر خانہدہ قولرا ظہور ایدرسہ . او خانہک اطرافنی ہان
چوریر آتشہ توتارلر ، نو سیدن یارسدہ قولرا ہیچ
باشاہیہمز » مبارک آدمہلرہ بونی الی لیرا خاطرہ سی
ایچون قبول ایدہرک متخبی اولان اصنافہ بو صورتہ
وظیفہ سنی ایفا ایتمش اولدیغنی سویلر .

شیمدی بر آرز موازنہ اولنورسہ ، اصنافک « دو قوتورلر
تسمیم ایدرلرمش » دیمہیلہ . شیق مبعوث بکک بوسوز .
لری بینندہ نہ قدر فرق اولہیلاور عجبا ؟ ہیچ شہیہ بوقدر
ملتدہ اولان عمی بوزارک ہر ایکسفی تصدیق ایدہجکدر .
شو حالہ « قولرا وارمی » سؤالی دخی غایت طبیعی بر
سؤال اولہجنی ہر نوع شہیدن عاریدر . انسان بو حاللری
لایقیلہ دوشونہجک اولورسہ « بویلہ غم بویلہ کدر بویلہ
گلش بویلہ کیدر » کی قوجہ قاری ماصال لرنی اوقوہمہ
مجبور اولور . دہا فضلہ سنی بویلہ مک ایچاب ایدرسہ
« قولرا دو قوتورلرک نہ قدر محبوبی ایسہ ملتکدہ او قدر
دشمانیدر . »

ع ۱۰ .

تربیہ نسوان

اصحاب و قوف ، علمای اجتماع بون دیورلرکہ ہیئت اجتماعیہ مزک
اسباب انفراضندن بری دہ قادیناریمک ، فقدان عرفانی ، نقصان
تہذیبیدر ، بر قومک یاریمی جہل الیلہ ناشاد ایسہ ، اولہ

شہیلہ املا ایدرلر سہ اولاد لر سہ فدا لک ایتش
اولہ جقارنی پک اعلا بیورلر . اونک ایچونده تعام
وزیہ نسوانہ زباده سیلہ اہمیت وریورلر ، باقی کز نسوانک
تعام و تریہ لر دن نشأت ایدہ جک اولان فواندک بر دلیل
قویلی اولق اوزرہ شونی یازہ جقم : بر زمانلر اورویانی
باشدن باشہ صارصرق بر چوق نقلیات و فتوحاتہ مظهر
اولان بیوک ناپولون « بر چوجک استقبالی والدہ سی
اظار ایدر » دیمش ، و بونی دید کدنصر کردہ او قدر شانلی
اقبالہ سیدہ والدہ سی اولدیننی اکیڈا علاوہ ایتشدہر .
فقط بز والدہ لک اہمیت فوق العادہ لر نی ناپولون بولہ
سولشدہر دیہ قول ایتدیورز . اولاد وطنک اقبال و استقبالی
قادیارک ید اقتدارندہ اولدیننی ، ذاتاً تقدیر عمومیه مظهر
اواش بارلاق بر حقیقت بولنہ سیلہ انک انکاری دکل استکاری
بیلہ عیدر . جناب حق او مینی مینی یاور و جقاری ، او
مستقبل کنجاری والدہ لک سینہ لر سہ دوداقر سہ تعلیق ایلدیکی
کی تریہ لر نی دخی والدہ لر حوالہ ایلشدہر . ایشہ والدہ لک
وظیفہ قدسہ لر نی قدر قیمتدار اولدیننی اشکاردر . استاد اکرم
عبدالحق حامدیک افندیکنک « بر ملتک نسوانی درجہ ترقیسنک
مزانیدر . » کلام حکیمالہ سی نہ قدر عالی نہ قدر معنیداردر .
ایشہ بزم حسیات اجتماعیه مزیدہ موجود بولنان اثاث مکنتیسر .
لکی مرضی قالدیرلندجہ ترقی غیر ممکن ، و ترقی ایتدکجہ
ذلت و سفالتدن قوریاوب عزت و سعادتہ وصول غیر
قابلدر . انسان ولدہ سنک تریہ سیلہ نسان اولور . او والدہ دہ
تریہ و مکتب کورہ مدکجہ ہیچ بروقت اولادینہ تریہ اصلیه
ویرہ من . اناطولی ، عربستان نسوانی خاطر مہ کلدکجہ
توبلیم آباغہ قالیور ، بتون وجودی رعشہ لر قالیور .
تأسف ایدیورم ، و کندی کندیمہ دیورمکی « نہدر ہواخطاط ؟ »
بوندنی نہ وقتہ قدر دوام ایدہ جک ؟ بز بو ذلت و سفالتدن
قوریاہ میہ جقمیز ؟ طوفان جہالت ایچندہ غرق اولنان یوز بیکلر .
جہ اولاد وطنہ باقہرق یورکارم بار چہ لنیور . ہوا تو زبش سنہدر
غیرت مذلت استبداد قانیزی آمدی . بو خواب غفلتدن اویانہ میہ
جقمیز ؟ یتر بو خواب غفلت یتر ، قالقہم ، اطر افزی کورہم . جہالت
بزی بوغاسون . اسباب استکمال و کالامتزی دوشونہم .
ایشاریمزہ باقم وظیفہ منی کمال اعتنا وجدیتلہ اجرا ایدہم .

اولورکہ بزہ بو ایکی طبقہ نک بر قدم وسطیہ یوت .
برنجی طبقہ چوق عالی و محدود ! ایکنجی طبقہ پک
مقبول ! ! ! . خالیو کہ قسم وسطی بولنلک ایکیستہرہ
قائدر ایشہ حیات اجتماعیه مزیدہ موجود بولن بومرض
« ملکک لک سریع لک عاجل دواسی مکتب اولہ یایر . بوندن
ایچہ مقدم بر خاتم غرتہ نک ریسہ بر مقالہ ویرمش و او
مقالہ سندہ اثاث مکتب لر نیک مقفودی ارککارک خود بینلک نرندن
ایلری کلدیکنی یازیورہی . نہ قدر پاکش بر فکر ! بر
جلہ سنی خاتم لیورم . » ارککارہ مخصوص مکتب لر موجود
بولدیننی جلہ اثاث مکتب لر لایذکر بر درجہ دہدر .
چونکہ ارککار ، قادیارک کندی سوبہ عرفان لر سہ
واصل اولدقارنی ایشہ بیورلر . « بو کی فکرلر محاکمہ
فکریہ داخل اولہن خروج ایدیورلر ! نظن ایدرلر
بیلمکہ دور استبدادہ موجود بولنان مکتب لر نہ ایدی ؟ کتلہ
یکبارہ بی عرفان رجالی کوز اوکنہ کتیریکز . ظاہر اولہ جق
تدجہ نک ہیچہ منجر اولستہ انتقاد ایلماز . کوسترش اولہرق
ارککارہ کشادہ بولدیربیلان مکتب بر دارالعرفان دکل .
مرافقہ جبل و خدیران ایدی . او خاتم افندی اتی بیلمہ لیکہ
مکتب لک مقفودی ارککار دکل رجال استبداد ایدی .
ایشہ اور رجال استبداد دکل کہ تریہ نسوانہ ہیچ اہمیت
ویرمیلر ؟ حتی تریہ نسوانی بیوک بر جنابت عدایتلرہ
چونکہ او قومش ، تریہ اولنش رخاٹک اولادی بالطبع
حر اولہ جق کہ ہودہ ایشارینہ کز ! یقین وقتلہ قدر
اورویالر « بر ملتک نسوانی درجہ ترقیسنک میزانیدر »
فلسفہ حکیمانہ سنی بر ہذا اتخاذ ایدرک تعام و تریہ
نسوانہ پک زیادہ اہمیت ویرہ شار و مقصد لر نیہ کمال موفقیتلہ
واصل اولشدردر . و حالادہ تریہ نسوانہ بتون قوتلرہ
سی وغیرت ایدیورلر . چونکہ بروالدہ نک اولادینہ تریہ
ابتدائیہ نہ اوکرتیسہ (علم اخلاق) فقط نظرندن
اخلاک و ہدایتک او آتش اولدیننی تریہ ابتدائیہ
سن کالہ واصل و عالمہ حین ظہورندہ اولہ جہ تطبیق ایدہ جکنی
ووالدہ لک اوتازہ اولان حافظلرہ نہ قویارلر سہ چابک
اوزرینہ حک ایدرکی قویہ جقارنی اکر او مینی مینی حفظلری
ای اشیائہ تقریب ایدرلر ایسہ اولاد لر نیہ ابولک ، فنا

غزتہ حتی بیاننامہ و اعلان نامہ طبع ایدن بر مطبعہ جی باصدینی شیئک ایکی ویا اوج نسخہ سنی دولت کتبخانہ سنہ کوندرمکہ قانوناً مجبور اولدینی کی بزم مؤلف و محرر لر مزہ نشر ایستکاری اثرلرندن علی الاقل بر نسخہ سی ملی کتبخانہ لر مزہ کوندرمکہ، یوقاریده مذکور قانونک قات قات فوقندہ مقدس و عالی اولان قانون الہی ایلہ مجبوردرلر و یوقانوندہ جناب حقک «و تعانوا علی البر والتقوی» قول شریفی و امثالی آیات قرآنیہ و احادیث نبویہ نک مدلول منبیدر

آورو بالیلر طرفندن بو کونہ قدر وضع اولن و روز بروز وضع ایدلمکدہ بولنان قوانین و نظامانک قسم کایسی بلکمده صورت حقیقیہ دہ منافع بشریہ فی متضمن اولان قوانینک کافہ سی بوندن اون اوج عصر مقدم شریعت اسلامیہ وضع و تدبیت اولمشدر . لیکن یوقوانین مقدسہ فی اوقویوب آکلایان و آکلادقدن صکرہ موجبی ایلہ عمل ایدن قاچ مسلمان وار عجب!

غیر اختیاری اولہرق سوزی بدرجہ اوزاتم شیعہ ایسہ صددہ کلہم . کتبخانہ مزده قواعد فقہیہ فی بولہ مادقدن صکرہ طوغری باب عالی جادہ سندہ کی کتبخیارہ کیندم ، مکرکہ اورایہ ذہ کلامش ایش . لہذا اون بش ، بکرمی کون قدر بیکلمہ کہ مجبور اولدم . نہایت زمان کتبخانہ سنہ کلدیکنی خبر آلیر آلماز کیدوب آلدیم و او اقسام مطالعہ سیلہ شرفیاب اولدم .

«قواعد فقہیہ» ہیئت عمومیہ سی اعتباریلہ شایان تقدیر و سزاوار استفاده در . بالخاصہ ۱۸۶—۱۹۵ اولان قواعد و اونلرہ عائد اولہرق یازیلان تفصیلات غایت واقفانہ در . بویلہ بیانات تطبیہ و واضحہ تورک لسانی اوزرہ ربجی دفعہ اولہرق میدانہ کنورلدیکی کی عربی العبارة اولہرق یازیلان آثار دینیہ دہ امثالہ نادرأ تصادف اولنقدہ در دہا طوغریسی بویلہ بر صورت منظمہ قلمہ آلتانلرہ بو کونہ قدر تصادف ایتمدم .

لہذا بویلہ بر امر خیرہ دلالت ایدن استاد محترم رضا افندی جناب لرینہ تشکر ، ویک بیوک همت و غیرت صرف ایدہ رک پک چوق تبعات صوکنده عمومک استفاده سنی موجب و مسہل اولان بویلہ بر اثر نادر المثلک جمع و تالیفہ موفق اولدولرندن استاد محترم موسی افندی بیکیف جنا

و طنمزی ہر جہتہ معزز ایتمکہ چالیشم . و طنمزلک ہر طرفی جنتہ قلب ایدلم . اگر بوانحطاط و تدنیز دوام ایدرسہ لاسم اللہ برکون کرداب خرابیدہ ہالاک اولورز . بوفلاکت عظامانک اوکنی آلفی انجق تربیہ نسوانک رقیسنہ منحصر قالمشدر اگر بووظیفہ مهمہ بہ اعتنا وسی امتز ایسہک فلاکتی انتاج ایدر .

سامی زادہ

ثریا

قواعد فقہیہ حقندہ

«تعارف مسلمان» ک ۱۹ نجی نومرہ سندہ «شریعت اسلامیہ نامنہ بر رجا» نامیہ وقت جریدہ معتبرہ ہندن نقلایانلمش مقالہ فی کمال دقتلہ اوقودقدن صکرہ علی العجلہ جمعیتزک کتبخانہ سنہ اینوب موجود کتباری قاریشدرماغہ باشلادم . ہر نقدر آرامد و کتبخانہ من مدیرندن صوردمسہدہ نتیجہ بویلہ برکتبک «مع التأسف» کتبخانہ مزده بولنمادیفی آکلادم . و بوعدم موفقیتمدن پک زیادہ متأثر اولدم . شمدی مقصدہ شروع ایتمدن قبل ، شو تاثر می ازالہ و بردہ «روسیہ لی اسلام طلبہ سی جمعیتک» رجاری فی مؤلفین کرامک سمع قبولرینہ تکرار ایصال ایلمک ایچون مساعده کزلہ بر ایکی سوز سویلک استیورم .

کیچن سنہ جمعیتز کتبخانہ سی مدیری طرفندن براعلان یازیلہرق روسیہ نہ نشر اولنان جرائد اسلامیہ نک کافہ سنہ کوندرلمش ، و مؤلفین کرامزک تالیف کردہ لری اولان : کتاب ، رسالہ و ژورنالرندن لاقل بر نسخہ سنی جمعیتزہ اہدا ایلہ ، کتبخانہ منی تربین و طلبہ قرداشلرینک استفاده لرینی بر قاندها تأمین ایلمری رجا اولمش ایدی .

ایشتنہ شورجائزہ قارشو محررین کرام حضر اتندن پک آزی مطلوبہ منی اسف ایلمک لطفندہ بولندیلر . اکثریمی جمعیتز طرفندن یازیلان اعلانی کورمدیار . یا خود کورسہ لردہ آلدنمادیلر . لہذا محررین کرامزہ بردہا مراجعت ، و یازدقاری اثرلرندن بر نسخہ سنی کوچک رادرلری اولان طلبہ قردہ شلرینک کتبخانہ سنہ کوندرمک صورتیلہ بیوکک کوسترملرینی استرحام ایدرم . و بواسطہ ترجمہ کندی می پک حققی بولورم . زیرا مالک متمددہ نک کافہ سندہ کتاب ، رسالہ ،